

Valtuutettu Ella Partasen ynnä muiden valtuustoaloite seksuaalisen häirinnän poistamisesta Joensuun kaupungin työpaikoilla, kouluissa ja palveluissa

KV 11.12.2023

Valtuutettu Ella Partanen jätti 11.12.2023 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen seksuaalisen häirinnän poistamisesta Joensuun kaupungin työpaikoilla, kouluissa ja palveluissa.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Helmi Vanhanen, Sari Koskinen, Maija Kuivalainen, Anni Järvinen, Päivi Armila, Antti Saarelainen, Sari Huovinen, Anssi Jumppanen, Mika Piironen, Jasmin Pyöriäinen, Marjatta Rätty, Sami Laitila, Anniina Kontiokorpi, Wilma Poutanen, Anni Torni, Virve Mikkonen, Hannu Holopainen, Margareetta Rätty, Anu Honkanen, Tapani Nuutinen, Ville Toivanen, Karita Kaita, Pertti Vainionpää, Petja Vuojärvi, Timo Puustinen, Jukka Hirvonen, Jenni Mainonen, Satu-Sisko Eloranta, Ari Tielinen, Päivi Ainasto, Timo Elo, Anu Vehviläinen, Merja Mäkisalo-Ropponen ja yksi valtuutettu, jonka nimestä ei saatu selvää.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

HETYJ 19.03.2024 § 23
1767/00.02.00.03/2023

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.12.2024 lähettää valtuustoaloitteen henkilöstöpalveluihin ja hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Valtuutettu Ella Partanen on jättänyt 11.12.2023 valtuustoaloitteen seksuaalisen häirinnän poistamisesta Joensuun kaupungin työpaikoilla, kouluissa ja palveluissa.

Allekirjoittaneet esittävät, että Joensuun kaupunki selvittää ja varmistaa, että kaupungin työpaikoilla, kouluissa ja palveluissa on selkeästi ohjeistettu, kenelle voi ilmoittaa seksuaalisesta häirinnästä. Samalla varmistetaan, että on olemassa toimenpideohjelma, miten toimia, kun seksuaalista häirintää ilmenee. Joensuun kaupunki varmistaa, että kaupungin esihenkilöillä, rehtoreilla, opettajilla on tosiasialliset valmiudet tunnistaa ja puuttua seksuaaliseen häirintään.

Vastauksena valtuustoaloitteeseen todetaan seuraavaa:

Joensuun kaupungin strategia vuosille 2021–2025 ohjaa vahvasti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä Joensuussa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat myös osa Joensuun kaupungin henkilöstöpolitiikkaa. Kaupungille on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka sisältää kaupungin palveluita sekä henkilöstöä koskevat toimenpiteet ja tavoitteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Joensuun kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan voi tutustua osoitteessa: <https://www.joensuu.fi/yhdenvertaisuus>

Tasa-arvosuunnitelman päivittämisestä on viestitty koko henkilöstölle useilla eri kanavilla. Esihenkilöitä ja henkilöstöä on ohjeistettu, että vuoden 2024 aikana jokainen kaupungin työntekijä suorittaa Moodle oppimisympäristössä olevan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutuksen. Koulutus on tarjolla myös kaupungin luottamushenkilöille. Kurssi sisältää kaksi osiota, joista ensimmäisessä perehdytään yleisesti siihen, mistä yhdenvertainen kunta rakentuu, ja toisessa käydään läpi Joensuun kaupungin yhdenvertaisuustyötä.

Joensuun kaupunki työnantajana edellyttää työpaikalla hyvää ja vastuullista työkäyttäytymistä. Yksi arvoistamme on, että kohtelemme kaikkia työntekijöitämme

tasavertaisesti, emmekä hyväksy häirintää tai syrjintää. Kiusaamisen suhteen meillä on nollatoleranssi ja tällaisiin tilanteisiin puututaan aina.

Joensuun kaupunki on päivittänyt vuonna 2023 Joensuulla töissä - hyvä työkäyttäytyminen, epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäisy ja käsittely -ohjeen. Ohjeessa on määritelty, kuinka toimitaan, mikäli työpaikalla havaitaan tai koetaan epäasiallista kohtelua tai häirintää. Esihenkilöt on ohjeistettu käymään kyseinen toimintaohje läpi työyksiköissään yhdessä henkilöstön kanssa.

Toimintaohje:

- Ota tilanne puheeksi asianosaisen kanssa.
- Kerro tilanteesta esihenkilöllesi.
- Pyydä tukea työsuojeluvaltuutetulta tai luottamusmieheltä.
- Tee kirjallinen ilmoitus työnantajalle.
- Työnantaja käsittelee saadut ilmoitukset.
- Lue tarkemmat ohjeet:
 - Joensuulla töissä - hyvä työkäyttäytyminen, epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäisy ja käsittely

Kaupungin tiloihin on luotu myös turvallisemman tilan pelisäännöt.

Pelisäännöt kiteyttävät kunnioittavan kohtaamisen elementit ja ohjeistavat sekä työntekijöitä että asiakkaita puuttumaan aktiivisesti havaitsemaansa epäasialliseen käyttäytymiseen. Samalla pelisäännöt herättävät huomaamaan omatkin käsitykset tai toimintamallit, joita tulisi muuttaa.

Kaupunkilaisten tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja palvelujen saavutettavuuteen liittyvät teemat ovat esillä myös eri ohjelmissa ja suunnitelmissa, joissa linjataan tavoitteita toimenpidetasolla. Näissä ohjelmissa ja suunnitelmissa on myös sovittu tavoitteiden toteutumisen seurannasta. Toimintaohjeet koskevat kaikkia tilanteita, myös asiakkaan ja henkilöstön välisiä.

Syrjinnästä, häirinnästä ja turvattomista tilanteista voi ilmoittaa tekemällä turvallisuushavainnon Joensuun kaupungin palautelomakkeella: joensuu.fi/palaute.

Joensuun kaupunki tekee eri viranomaisten, oppilaitosten ja järjestöjen kanssa yhteistyötä syrjinnän, häirinnän ja vihapuheen estämiseksi. Jotta asioihin voidaan puuttua, on viranomaisilla oltava tieto missä syrjintää esiintyy.

Koulut

[Joensuun kaupungin opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa](#) on kuvattu suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivalalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Lisäksi jokaisen koulun on tehtävä lain velvoittama tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma (sisältää seksuaalisen häirinnän), mikä on työkalu koulussa tehtävän tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävän työn tueksi.

Pohjois-Karjalan Seta on käynyt kouluttamassa ylä- ja yhtenäiskoulujen henkilöstöä ja myös tätä kautta on jatkossakin tarjolla kouluille koulutuksia. Täydennyskoulutuksessa on tarjolla vuosittain teemaan liittyvää koulutusta.

Translasten ja nuorten perheet ry valitsi Utran koulun vuoden 2023 sukupuolisensitiiviseksi paikaksi Suomessa. Koulussa on panostettu sukupuolisensitiiviseen kasvatukseen; koko koulun henkilökunta on saanut ammattilaisilta oppia sukupuolisen moninaisuuden kohtaamiseen.

Varhaiskasvatus

Jo Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa lapsille opetetaan turvataitoja. Turvataitojen avulla lapset voivat puolustaa omia rajojaan sekä pitää huolta itsestään. Lapsia opetetaan kunnioittamaan omaa ja toisten ihmisarvoa ja kehoa

sekä ohjataan siihen, että oman kehon yksityisistä paikoista hän saa itse päättää. Lapsi saa sanoa ei, lähteä pois ja esimerkiksi valita milloin ja kenen sylissä hän haluaa istua.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstö on saanut koulutusta lasten turvataitoihin liittyen viime vuonna, jolloin kouluttajina toimivat Henriikka Kangaskoski ja Raisa Cacciatore Väestöliitolta.

Lopuksi

Yhteenvedona voidaan todeta, että Joensuun kaupunki työnantajana on laatinut ohjeet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioimiseen sekä epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäisyyn ja käsittelyyn. Nämä ohjeet sisältävät myös seksuaalisen häirinnän.

Esihenkilöt on ohjeistettu käymään edellä mainitut ohjeistukset läpi yhdessä henkilöstön kanssa. Nämä asiakirjat ovat intrassa kaikkien saatavilla.

Varmistaaksemme, että esihenkilöillä ja henkilöstöllä on tosiasialliset valmiudet tunnistaa ja puuttua tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuden epäkohtiin sekä häirintään (sisältää seksuaalisen häirinnän) ja epäasialliseen kohteluun, toteutamme vuoden 2024 aikana koko henkilöstölle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutuksen Moodle oppimisympäristössä.

Tarvittaessa ja edellytysten täytyessä seksuaalinen häirintä saatetaan myös poliisin tutkittavaksi.

Henkilöstöjohtajan päätösehdotus:

Henkilöstö- ja työllisyysjaosto

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaisi edellä kirjoitetun vastauksen valtuutettu Ella Partasen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen seksuaalisen häirinnän poistamisesta Joensuun kaupungin työpaikoilla, kouluissa ja palveluissa.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.